

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nucleus Casuum Conscientiæ Sive Brevis Notitia Eorum
quæ scitu vel necessaria, vel valde vtilia sunt
Confessarijs in primo ingressu ad audiendas Confessiones**

Agostini, Giuseppe

Coloniae Agripp., 1644

De 4. Præcepto Eccles.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41767

DE IV. PRÆCEPTO Ecclesiæ.

Eucharistia sumenda.

EVcharistia sumi potest. 1. materialiter tantum: ut si quis infidelis illam sumeret. 2. Sacramentaliter tantum: ut si quis baptizatus sumeret illam, existens in peccato mortali, indignè. 3. Sacramentaliter, & spiritualiter: sicuti, qui illam dignè suscipiunt. 4. Spiritualiter tantum, per votum scilicet, & desiderium, illam dignè suscipiendi. *S. Thom. 3. p. 94. 2o. art. 1. etc.* Hic erit sermo de 2. & 3. modo sumptionis.

2. Ex communi sententia tenetur Christianus, ex vi præcepti diuini, aliquoties in vita communicare, & maxime in articulo mortis. Hoc autem præceptum satis impletur pro tempore vitæ, si impleatur præceptum Ecclesiasticum.

3. Ex hoc ergo Ecclesiastico præcepto, tenetur Christianus, saltem ab anno pubertatis, sumere Eucharistiam in Pascha.

Paschate, scilicet à Dominica Palmarū, vsque ad Dominicam in Albis inclusiue: & quidem, saltem semel in sua Parochia, aut in Maiori Ecclesia. Ad hoc autem recipiendum dignè, requiritur, vt sit ieiunus naturaliter à media nocte præcedenti sumptionem Eucharistiæ; & vt non habeat conscientiam peccati mortalis. Quòd si habeat, debet necessariò præmittere confessionem sacramentalem: etiam si putaret se esse contritum. *Trident. sess. 13 cap. 7.*

4. Si quis non sumeret Eucharistiam in Paschate, siue sine culpa, siue etiam cum culpa; probabile est non teneri ad illam sumendam, nisi in alio Paschate: quia hoc præceptum est affixum determinatæ parti anni, qua elapsa non vrget amplius *Bonac. disp. 4. q. 7. puncto 2. nu. 13.* Potest tamen Confessarius, iusta de causa, differre suo pœnitenti tempus communicandi post Pascha. *Filiuc tract. 4. cap. 2. nu. 56.* ex capite Omnis vtriusque sexus, &c. & tunc tenetur ille sumere Eucharistiam iuxta Confessarij dilationem.

5. Si quis sacrilegè communicaret in

H 7

pecca-

peccato; Aliqui probabiliter putant, quod implet præceptum: quia Ecclesia non præcipit, nisi exteriorem illam sumptionem, quamvis peccet ita faciendo. Quare aliqua differentia est in hoc casu, & in Confessione Sacramentali: nam in casu Eucharistiæ, etiam sacrilegè acceptæ verè recipit integrum, & verum Sacramentum: at in confessione sacrilega non est verum, & integrum Sacramentum, quod præcipitur ab Ecclesia. *Coninch q. 8. art. 9. dub. 4. num 107.*

6. Si quis habens conscientiam peccati mortalis non haberet copiam Confessarij, & ex alia parte vrgeret præceptum Eucharistiæ, quod sine scandalo omitti non posset, aut similis aliqua grauis necessitas vrgeret; hic, præmisso actu contritionis, saltem putatæ, posset sumere Eucharistiam, cum animo statim ac potest confitendi: & idem dicendum est de Sacerdote celebrante. De quare *Trident. sess. 13. cap. 7. Lege Coninch q. 80. a. 3. d. 2.*

7. In eodem die nemo potest his communicare, nisi Sacerdos in ijs casibus, in quibus eodem die plures Missas celebrat,

brat, vt in die Natiuitatis, &c. Vtrum autem possit qui mane communicauit; extra articulum mortis, superueniente postea graui morbo, ac periculo vitæ, eodem die sumere Viaticum non ieiunus; vtraque opinio est grauium Doctorum & videtur probabilis. Vide *Dianam par. 4. tr. 4. Miscell. res. 197.*

8. Potest quilibet ægrotus, ita tenetur, saltem semel, si sit in periculo vitæ, sumere Eucharistiam per modum viatici, iudicio Medicorum, etiam non ieiunus: & quidem non solum semel, sed pluries potest: dummodo inter vnam, & aliam sumptionem intercedant ad minimum octo, vel decem dies: nisi adsit aliqua peculiaris prohibitio. Licet non possit recipere Sacramentum extremæ Vnctionis, nisi semel, durante eodem periculo mortis: quia illud Sacramentum est refectionis, & nutritionis spiritualis, qua homo semper indigere potest: non autem hoc vltimum, quod est ex se vltimum. Vndè quamdiu homo est in vno vltimo periculo, satis est vnum: si autem conualesceret, & iterum esset in alio vltimo periculo;
iterum

iterum posset tale Sacramentum recipere.

9. Id etiam intelligi debet de phreneticis, & de non perpetuo amentibus, quando non potest expectari tempus opportunius: dummodo non sit periculum vomitus, aut notabilis alicuius indecentiæ, & irreuerentiæ: aut nisi constaret talem hominem esse indignum. Idem dicendum est de Energumenis, & damnatis ad mortem ordinariè loquendo.

10. Potest homo hoc Sacramentum Eucharistiæ recipere, etiam ante peractam pœnitentiæ sacramentalem: nisi ex mandato Confessarij fuisset obligatus illam implere ante communionem.

11. Potest quilibet, etiam ante annu pubertatis, communicare: dummodo habeat perfectum usum rationis, & sciat id, quod necessarium est iudicio Confessarij, aut prudentis viri: etiam si sit nouem, vel decem annorum.

12. Copula matrimonialis, præcedens nocte immediata; non impedit necessariò communionem: quamvis in hoc casu melius sit illam differre. At verò si copula præcedens fuisset fornicationis

ria; regulariter impedit sumptionem: nisi aliud necessitas, & maxima deuotio exigeret.

13. Similiter, post commissum graue peccatum, consultius est differre communionem, quouique homo cum maiori decentia, reuerentia, & deuotione accedere possit. *Coninch loco cit. art. 7.* Pollutio verò nocturna inuoluntaria, per se non impedit. *Bonac. disp. 4. qu. 6. pun. 2. n. 4.*

14. Effectus huius Sacramenti, in his, qui dignè illud recipiunt, sunt. 1. Augmentum gratiæ; per accidens autem potest interdum dare primam gratiam sanctificantem, & remissionem peccatorum: vt si quis prudenter existimās se esse in gratia, cum tamen reuera non sit; accederet cum attritione ad tale Sacramentum. Ita *S. Tb. Suar.* & alij apud *Fillius tract. 4. cap. 6. num. 162.* 2. Auxilia quædam gratiæ suis temporibus ad vitanda peccata, & nutriendam deuotionem. 3. Remissio venialium, excitando aliquem bonum motum contra illa. 4. Moderatio aliqua fomitis concupiscētiæ. 5. Aliqua ratione resurrectio corporis in

ris in die Iudicij. *Lege Bonac. disp. 4. q. 4. puncto 1.*

DE V. PRÆCEPTO Ecclesiæ.

Decimarum.

1 **C**irca vltimum præceptum soluendi decimas, nihil occurrit ad rem. Tenentur tantum Christi fideles soluere decimas, iuxta vsum Patriæ suæ, qui in diuersis diuersus est.

2. De Præceptis Ecclesiæ scripsere complures *Suarus, Fillius.* & Alij multi in materia de Sacramentis, & Præceptis Decalogi. *Azor tom 1. lib. 7. Tolet. lib. 6. Bonac tom 2. de præceptis Eccl. Et fusissimè Fagund. in opere de hac re.*

DE PRÆCEPTIS Decalogi.

1 **P**ræcepta Decalogi sunt decem notissima. 1. est de cultu veri Dei. 2. de non iurando falsum. 3. de festo-
rum